

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening, 30 mei 2018, nr. 2018-340

MISLEIDING IS GEEN DIEFSTAL

Consument heeft bij Verzekeraar een motorrijtuigenverzekering afgesloten. In de Bijzondere Voorwaarden staat het volgende vermeld:

'Wij verzekeren schade aan het motorrijtuig of geheel of gedeeltelijk verlies daarvan ontstaan door:

(...)

c. diefstal van het motorrijtuig of onderdelen daarvan, verduistering, inbraak of joy-riding door anderen dan de verzekerde of pogingen daartoe en beschadiging die ontstaan is terwijl het motorrijtuig was ontvreemd.'

Consument heeft in augustus 2017 zijn nagenoeg nieuwe personenauto online te koop aangeboden. Na enige tijd meldt zich een geïnteresseerde en volgt via WhatsApp uitvoerig contact over (de verkoop van) de auto. Wanneer de proefrit op 24 augustus 2017 naar tevredenheid verloopt, wordt tot (ver)koop overgegaan. De koopprijs van 34.000 euro wordt in het bijzijn van Consument via een betaalapp van – zo leek – ABN-AMRO overgemaakt naar diens bankrekening. Het kenteken van de auto wordt direct overgeschreven en de sleutels worden overdragen. Enkele dagen gaan voorbij, maar de koopprijs wordt niet door Consument op zijn bankrekening ontvangen. Consument doet op 28 augustus 2017 aangifte bij de politie van oplichting, verduistering en/of flessentrekkerij. Daarnaast meldt hij de schade bij zijn Verzekeraar.

Verzekeraar wijst de schadeclaim van Consument af. De auto is niet gestolen of ontvreemd, maar via oplichting verkregen:

'In overeenstemming tussen koper en verkoper is de koop gesloten en het kenteken wordt overgeschreven. De auto, kentekenpapieren en sleutels zijn overhandigd aan de nieuwe eigenaar. Op dat moment is de auto rechtmatig van eigenaar gewisseld. Er is dan ook geen sprake van diefstal of verduistering, want de auto was al van de nieuwe eigenaar. Dat de betaling niet lukt, is een contractueel geschil.'

Consument vordert dat Verzekeraar gehouden wordt zijn schade te vergoeden. Naar het oordeel van Consument is sprake van een nieuwe manier van diefstal plegen. Nu niet is betaald en de overeenkomst niet is nagekomen, is de overeenkomst nietig. Het eigendom van de auto is daarmee onrechtmatig verkregen. Bovendien omschrijven de Bijzondere Voorwaarden niet duidelijk wat onder diefstal wordt verstaan. In de beleving van de gewone

consument kwalificeert dit als diefstal.

De Commissie sluit voor de uitleg van het begrip diefstal aan bij de omschrijving in het Wetboek van Strafrecht: het wegnemen van een goed dat aan iemand anders toebehoort. De Commissie overweegt dat Consument beschikkingsbevoegd was de auto te verkopen, er sprake was van een geldige titel (koopovereenkomst) en Consument de verkrijger het bezit van de auto heeft verschaft door de auto over te schrijven en de sleutels over te dragen. Hiermee is sprake van een levering krachtens geldige titel (art. 3:84 lid en 3:90 lid 1 BW), hetgeen maakt dat de koper ten tijde van het 'wegnemen' al eigenaar van de auto was. Dat hij gebruik heeft gemaakt van een valse betaalapplicatie om Consument te misleiden, maakt – hoe spijtig ook – nog niet dat sprake is van diefstal. De vordering van Consument wordt afgewezen.

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening, 14 juni 2018, nr. 2018-367

GEEN SAMENLOOP

Consument heeft een woonhuisverzekering afgesloten bij Verzekeraar. Nadat Consument op 9 juni 2017 een lekkage bij Verzekeraar meldt, wordt een schade-expert ingeschakeld voor een lekdetectie. In het rapport wordt de schade vastgesteld op 2.016,14 euro en concludeert de expert als volgt:

'Door [naam] werd vastgesteld dat ter hoogte van het keukenplafond door de standleiding is geboord. Verzekerde [Consument] deelt ons mede dat hij enkele maanden daarvoor, in eigen beheer, een lichtkoof had gemonteerd in zijn keuken.'

Verzekeraar heeft de schade vervolgens afgewezen. Omdat de lekkage als gevolg van een doorboorde waterleiding niet onvoorzien is ontstaan, betreft het geen gedekt evenement. Daarnaast wijst verzekeraar er (later) op dat

geen recht op schadevergoeding bestaat indien en voor zover de schade is gedekt door een andere verzekering, waaronder de AVB-verzekering van de timmerman en/of de Construction Allrisk-verzekering van de aannemer.

Consument kan zich hier niet mee verenigen. De lichtkoof werd al in februari 2017 gemonteerd en voor de schadedatum was in het geheel geen sprake van zichtbare wateroverlast. Voor Consument was de schade wel degelijk onvoorzien. Of de timmerman aansprakelijk is, is wellicht relevant voor de vraag of Verzekeraar de schade op de timmerman kan verhalen, maar niet voor de vraag of de verzekering dekking biedt voor de schade. Tot slot stelt Consument zich op het standpunt dat het beroep op de zogenaamde 'na-u-clausule' pas in de vierde reactie aan Consument – en daarmee laattijdig – is gedaan. Wanneer een verzekeraar een afwijzend standpunt inneemt, hoort zij daarbij alle argumenten die aan de afwijzing ten grondslag liggen te noemen (HR 3 februari 1989, NJ 1990, 476).

Verzekeraar voert aan dat de schade niet voldoet aan de in de Bijzondere Voorwaarden opgenomen bepaling 'onvoorzien'. Het bewijzen van een muur, zonder zich ervan te vergewissen of daar leidingen achter zaten, heeft tot schade geleid. Op grond van artikel 12 van de Algemene Voorwaarden kan daarnaast geen recht op schadevergoeding worden ontleend, indien en voor zover de schade is gedekt door enige wet of andere voorziening, of gedekt zou zijn, indien deze verzekering niet zou hebben bestaan. Nu Consument de timmerman niet heeft aangesproken, heeft hij naar oordeel van Verzekeraar gehandeld in strijd met de Algemene Voorwaarden.

De Commissie overweegt dat tussen partijen niet ter discussie staat dat de (water) schade het gevolg is van een 'plotseling optredend defect'. Verzekeraar wordt niet gevolgd in haar stelling dat de schade voorzienbaar was. Niet Consument, maar de timmerman, heeft immers in de leiding geboord. Daarnaast is de Commissie van oordeel dat Verzekeraar heeft miskend dat van meervoudige verzekeringen of samenloop van verzekeringen pas sprake is als eenzelfde belang voor dezelfde periode, tegen hetzelfde gevaar en ten behoeve van dezelfde verzekerde onder meer dan één verzekering is gedekt (artikel 7:961 BW). Nu de woonhuisverzekering van Consument en de beroepsaansprakelijkheidsverzekering van de timmerman een ander belang (voor een ander persoon) dekken, is dit niet aan de orde. Verzekeraar wordt gehouden de geclaimde schade aan Consument te vergoeden.

Mr. A.C. (Sanne) van der Salm
De auteur is advocate bij Ekelmans & Meijer te Den Haag.

